

ЗАМЛИНСЬКА

Ольга Володимирівна

agrariy@mail.ru

асистент кафедри агробізнесу і статистики Одеський державний аграрний університет

**МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ
КОН'ЮНКТУРИ РИНКУ
ЛІФТОВОГО ОБЛАДНАННЯ
УКРАЇНИ, РОСІЇ ТА БІЛОРУСІЇ**

**MARKET RESEARCH
MARKET LIFTING EQUIPMENT
IN UKRAINE, RUSSIA AND BELARUS**

Проаналізовано стан маркетингового середовища підприємств ліфтового обладнання. Виділено основних гравців на світовому ринку. Узагальнено чинники розвитку галузі та збереження конкурентних позицій підприємств-виробників.

Проанализировано состояние маркетинговой среды предприятий лифтового хозяйства. Выделены основные игроки на мировом рынке. Обобщены факторы развития отрасли и сохранения конкурентных позиций предприятий-производителей.

The condition of the marketing environment of enterprises elevator obladnannnya. Highlight the major players in the global market. Generalized factors of the industry and preserve the competitive position of producers.

Ключові слова: ліфтове господарство, маркетингове середовище, кон'юнктура ринку, маркетингові дослідження, ринки збуту.

Ключевые слова: лифтовое хозяйство, маркетинговая среда, конъюнктура рынка, маркетинговые исследования, рынки сбыта.

Key words: lift economy, marketing environment, market opportunities, market research markets.

ВСТУП

Сьогодні підприємства-виробники ліфтового обладнання значною мірою залежать від стану світового ринку й великого значення набуває формування довгострокових комерційних зв'язків між споживачами та виробниками, забезпечення задоволення попиту в усьому його кількісно-якісному різноманітті. У цій діяльності ефективним є використання методології та інструментарію маркетингу. У контексті проблематики підвищення ефективності маркетингової діяльності підприємств-виробників ліфтового обладнання актуальним є дослідження світового ринку в розрізі його основних територіальних сегментів, оцінка стану задоволення попиту, рівня конкуренції, перспектив розвитку. У зв'язку з цим треба зазначити, що наразі відсутні глибокі наукові дослідження й узагальнення розвитку ринку ліфтового обладнання з урахуванням глобальних тенденцій, використання маркетингу в роботі суб'єктів цього ринку як дієвого фактора підвищення рівня задоволення попиту, узгодження економічних інтересів «виробників» – «покупців».

Проблему організації маркетингових досліджень у діяльності українських підприємств висвітлювали Лилик І.В., Зозульов А.В., Бутенко Н.В., Житник О.В., Солнцев С.О., Старостіна А.О., Федорченко А.В. та інші. Проблеми створення маркетингових структур на машинобудівних підприємствах розглядаються у статті Райко Д. [1]. Подольчак Н.І. провів маркетингове дослідження попиту машинобудівних підприємств на лізингові послуги. [2].

Андрушевич З.М. визначила роль маркетингових досліджень у системі аналізу маркетингового та логістичного забезпечення промислових підприємств [3].

МЕТА СТАТТІ полягає у виявленні тенденцій розвитку виробництва ліфтового обладнання України, Росії та Білорусії.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічною та інформаційною основою роботи є наукові праці, матеріали періодичних видань, ресурси Internet, нормативно-правові акти.

У роботі було використано методи наукової абстракції, аналізу й синтезу, системний, діалектичний, аналогії та структурно-функціональний методи дослідження, що дають можливість виявити тенденції розвитку виробництва ліфтового обладнання України, Росії та Білорусії.

РЕЗУЛЬТАТИ

У 2011 році світовий ринок ліфтів оцінювався приблизно в 56–60 мільярдів доларів США. Експерти пророкують його подальше зростання, приблизно на 6% за рік. Зараз будуються впевнені прогнози про те, що таке зростання буде демонструватися до 2015 року включно, далі поки експерти не ризикують прогнозувати. До 2015 року ринок повинен збільшитися до 80 мільярдів доларів. Якщо говорити про натуральні одиниці, то зараз у світі експлуатується близько 11 мільйонів ліфтів. У 2011 році

було встановлено близько 600 тисяч нових ліфтів. До 2015 року очікується, що щорічно буде встановлюватися близько 800 тисяч нових ліфтів. Що стосується прогнозів для ринків збуту, то експерти очікують подальше зростання китайського ринку, але вже не такого стрімкого,

швидкого зростання ринку Індії, а так само помірному зростання ринку Росії. Попит на нові ліфти в країнах Європи буде повільно знижуватися. Приблизне процентне співвідношення світових продажів нових ліфтів у 2011 році показано на рис. 1.

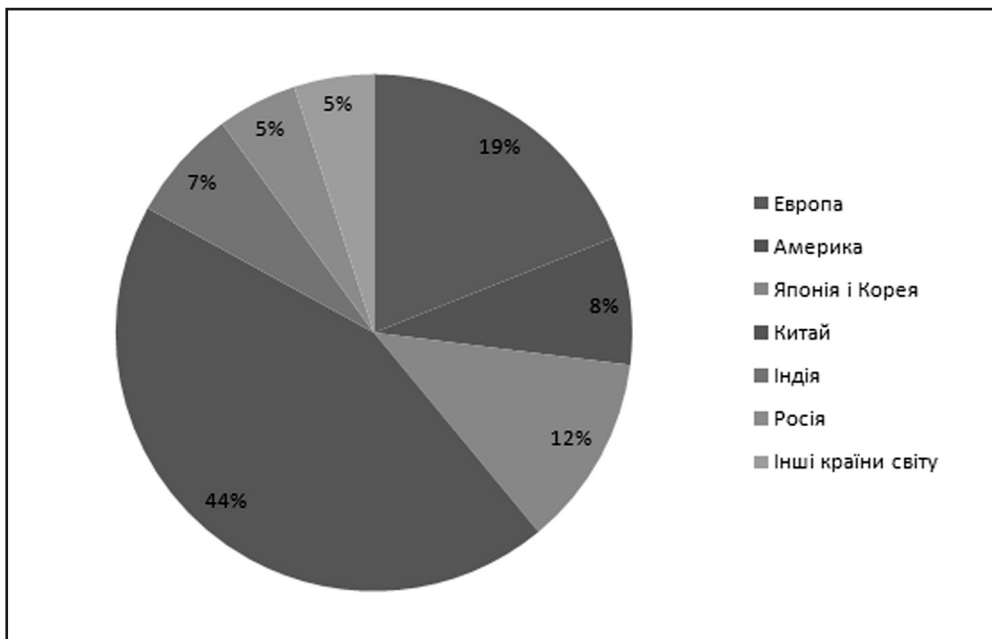

Рис. 1. Співвідношення світових продажів ліфтів в 2011 році [4]

Основними гравцями на світовому ринку є: Hyundai Elevators Co.Ltd., Kone Corporation, Mitsubishi Electric Corporation, Otis Elevator Company, Schindler Group, ThyssenKrupp Elevator AG, і Toshiba Elevator. Найбіль-

шими світовими країнами експортерами ліфтів є: Китай, Італія, Німеччина, Іспанія. Дані про обсяги продажів світових лідерів виробництва ліфтів представлені в табл. 1.

Таблиця 1

Світові експортери ліфтів [5]**

№	Країна експортер	Обсяг експорту в 2010 році, тис. \$	Частка в світовому експорті, %	Обсяг експорту в 2011 році, тис. \$	Частка в світовому експорті, %
	Всього	4112047	100	4781328	100
1	Китай	632953	15.4	829563	17,35
2	Італія	481800	11.7	502845	10,52
3	Німеччина	422533	10.3	445728	9,32
4	Іспанія	374155	9.1	458481	9,59
5	Франція	310831	7.6	359797	7,53
6	Нідерланди	264142	6.4	269847	5,64
7	Японія	182953	4.4	174290	3,65
8	Таїланд	177123	4.3	251024	5,25
9	Південна Корея	175880	4.3	275183	5,76
10	Швеція	133167	3.2	153905	3,22
11	Бельгія	124286	3	117739	2,46
12	Сполучені Штати Америки	117669	2.9	174576	3,65
13	Великобританія	91688	2.2	137976	2,89
14	Білорусь	89430	2.2	*	-
15	Австрія	71281	1.7	111058	2,32

* Дані стосовно експорту Білорусі не представлені.

** Дані в таблиці (тут і далі) розсортовані за стовпцем «обсягах імпорту (експорту) в 2010 році, тис. \$».

Як видно з табл. 1 п'ятнадцять країн контролюють 90% світового експорту ліфтів. Слід виділити Китай – лідера продажу та споживання на даному ринку. Так само потрібно приділити увагу Білорусі. Адже це єдина країна з колишнього СРСР, що зуміла правильно розпорядитись готовими виробничими ресурсами й закріпитися на специфічному ринку.

Серед покупців ліфтів немає такого явного лідера як Китай серед експортерів. Але все ж найбільшу активність

на даному ринку за результатами 2010 року проявляють Великобританія, Росія, Китай. На жаль, остаточних даних про продажі в 2011 році немає, але вже зараз можна зробити деякі висновки. Особливу активність в 2011 році проявила Франція, яка придбала ліфтів на суму понад 212 мільйонів доларів, Великобританія також активно купує ліфти для потреб внутрішнього ринку. Дані щодо основних країн-імпортерів ліфтів представлені в табл. 2.

Таблиця 2

Світові імпортери ліфтів [5]

№	Країна імпортер	Обсяг імпорту в 2010 році, тис. \$	Частка в світовому імпорті, %	Обсяг імпорту в 2011 році, тис. \$
	Всього	4064829	100	*
1	Великобританія	255201	6,28	247,881
2	Росія	217379	5,35	*
3	Китай	171667	4,22	164,304
4	Німеччина	164782	4,05	286,559
5	Нідерланди	150052	3,69	179,836
6	Швейцарія	148651	3,66	162,274
7	Саудівська Аравія	137676	3,39	*
8	Франція	132040	3,25	212,036
9	Об'єднані Арабські Емірати	120354	2,96	*
10	Канада	110812	2,73	154,504

*Країни, за якими статистичні дані за 2011 року поки не надані

Серед країн СНД проводився аналіз діяльності Росії, Білорусії та Україні, адже вони є найбільш активними учасниками серед країн співдружності.

Росія є найбільшим споживачем на ліфтовому ринку СНД. У даний час на території Російської Федерації експлуатуються приблизно 500 тисяч ліфтів різного призначення й типорозмірів, з них майже 90% пасажирських ліфтів щодня забезпечують перевезення мільйонів пасажирів у житлових багатоквартирних будинках. Безпосе-

редньо в житловому фонді Російської Федерації експлуатується майже 430 тисяч ліфтів, з них при призначеному терміні служби 25 років, понад 35% ліфтів відпрацювали цей ресурс і вимагають прийняття термінових заходів із їх заміни або модернізації. Аналіз російського ліфтового ринку показує, що загальна потреба в ліфтах у країні становить понад 40 тисяч ліфтів на рік. У вартісному вираженні ринок ліфтів оцінюється в 550–600 мільйонів доларів США. Дані про виробництво представлені в табл. 3.

Таблиця 3

Виробництво ліфтів у 2010–2011 рр. у Російській Федерації [6]

Найменування продукції	2010 рік, од.	2011 рік, од.
Ліфти, в тому числі:	17093	19998
Ліфти пасажирські з електроприводом (крім ліфтів для цивільної авіації)	16062	18505
Ліфти вантажні з електроприводом (крім ліфтів для цивільної авіації)	743	1003
Ліфти лікарняні з електроприводом	288	490

На сьогодні виробничі внутрішні потужності не здатні задовольнити внутрішню потребу Росії в ліфтах. Саме цим пояснюється активний імпорт ліфтів на внутрішній ринок Росії. За даними ІТС (international trade center) у 2010 році Росія посіла друге місце у світі серед імпортерів ліфтів, більше імпортувала лише Великобританія.

Обсяг імпорту перевищив 217 мільйонів доларів, частка Росії у світовому імпорті склала 4,55%. Загальний обсяг світового імпорту ліфтів перевищив позначку в 4,5 мільярда доларів. У 2011 році обсяг імпорту збільшився і склав 251 мільйонів доларів США. Детальна інформація про основних експортерів представлена в табл. 4.

Таблиця 4

Країни, які експортують ліфти в Російську Федерацію [5]

№	Країна експортер	Обсяг імпорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2010 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2011 році, тис. \$
	Всього	220617	217379	251612
1	Білорусь	66055	72459	*
2	Німеччина	30306	29670	45721
3	Фінляндія	43072	24265	21149
4	Китай	12132	21027	40095
5	Франція	38309	18224	32564
6	Чехія	5115	9421	9469
7	Південна Корея	653	8400	17165
8	Греція	2839	6663	9046
9	Італія	3718	4546	4451
10	Іспанія	3394	3708	5813
11	Австрія	14	3158	13242
12	Польща	1915	2994	1193
13	Литва	730	2576	2452
14	Туреччина	1514	2271	4204
15	Швеція	6776	2020	2943

*Росія не відмовилася від імпорту білоруських ліфтів, але наразі не надано інформації про експортно-імпортні операції між країнами.

Щодо присутності української продукції на ліфтовому ринку Росії, то до 2008–2009 років ситуація складалася оптимістично. Росія була головним покупцем української продукції на міжнародному ринку.

Однак у 2009 році ситуація змінилася, і обсяг поставок українських ліфтів у Росію припинився. Це пов'язано з на-

слідками кризи, яка призвела до фінансових ускладнень у сфері будівництва.

Зниження обсягів будівництва призвели до зменшення попиту на ліфтову продукцію. Але вже 2010 року спостерігалось поживлення відносин між країнами (табл. 5.).

Таблиця 5

Експорт українських ліфтів у Російську Федерацію [5]

Країна експортер	Обсяг імпорту, тис. \$						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Україна	6812	9657	7944	3461	5379	44	2014

Крім ліфтів, на території Російської Федерації про виробництво лебідок і талів представлені в випускається й інше підйомне обладнання. Дані табл. 6.

Таблиця 6

Виробництво лебідок і талів у 2010–2011 рр. у Російській Федерації [6]

Найменування продукції	2010 рік, шт.	2011 рік, шт.
Талі та підйомники, не включені до інших угруповань	5398	5778
Лебідки шахтних підйомних установок надшахтного розміщення; лебідки спеціальні для роботи під землею; лебідки, кабестани, інше	1747	1417

Так само, як і на міжнародному ринку ліфтів, на ринку лебідок і талів Росія посідає одну з перших позицій за обсягом імпорту. У 2010 році обсяг імпорту лебідок з електричним двигуном склав 89,6 мільйонів доларів США (7,44% від загальносвітового обсягу імпорту) – четверте місце у світі (код ТН ЗЕД: 842531 – Лебідки інші, кабес-

тани: з електричним двигуном). У країну також було ввезено інших лебідок на 47,3 мільйона доларів США (4,4% – від загальносвітового обсягу імпорту) – шосте місце у світі (код ТН ЗЕД: 842539 – Інші лебідки, кабестани). Дані про основних експортерів представлені в табл. 7. і табл. 8.

Таблиця 7

Країни-експортери лебідок з електричним двигуном у Російську Федерацію [5]

№	Країна експортер	Обсяг імпорту в 2008 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2010 році, тис. \$
	Всього	43890	33498	89669
1	Німеччина	6884	9657	45021
2	Чехія	248	937	16462
3	Латвія	186	872	8438
4	Китай	3606	3031	5266
5	Хорватія	1196	2146	2984
6	Італія	3844	990	2980
7	Україна	1278	822	2007
8	Сполучені Штати Америки	4469	1818	1979
9	Південна Корея	345	590	1806
10	Іспанія	8524	1193	1677

Таблиця 8

Країни-експортери інших лебідок у Російську Федерацію [5]

№	Країна експортер	Обсяг імпорту в 2008 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2010 році, тис. \$
	Всього	18040	23826	47350
1	Німеччина	3230	10062	23460
2	Італія	1012	1220	6591
3	Південна Корея	0	40	6403
4	Китай	4081	1751	4354
5	Іспанія	1403	951	1672
6	Франція	194	249	1061
7	Сполучені Штати Америки	1315	440	901
8	Великобританія	733	328	390
9	Хорватія	0	172	313
10	Норвегія	567	2249	311

У табл. 7. представлено дані про товари, які належать до групи 842531 ТН ЗЕД, у табл. 8. – дані про товари з групи 842539 ТН ЗЕД. Дані в таблицях відсортовано за стовпцем «обсягах імпорту в 2010 році, тис. \$». Як видно з таблиць, основними партнерами Росії на цьому ринку є Німеччина, Китай, Італія, Чехія.

З цієї інформації можна зробити висновок, що Росія є активним гравцем на ринку ліфтів і ліфтового устаткування. У такої великої країні розвивається попит на цей продукт, який перевищує внутрішню пропозицію в кілька разів. Підприємства, які працюють на території країни і випускають ліфти, не в змозі задовольнити внутрішній попит. Цим і пояснюється активна участь на зовнішньому ринку. Швидше за все, у найближчі роки ця тенденція зберігатиметься. У короткі терміни подвоїти виробничі потужності – не просте завдання, та й не факт, що хтось за це візьметься. Адже через 7–10 років попит на ліфти на

внутрішньому ринку може скоротитися, що призведе до простою виробництва. У короткостроковій перспективі проглядається тенденція до підтримання високого попиту на ринку. Сьогодні в Росії активно розвивається та модернізується інфраструктура, підтримується високий темп будівництва як житлової, так і нежитлової нерухомості. Це сприяє тому, що найближчими роками (4–5 років) попит із боку Росії на міжнародному ліфтовому ринку не скорочуватиметься.

Білорусія є найбільшим експортером ліфтів на території колишнього СРСР. Внутрішній ліфтовий парк, у порівнянні з Росією, можна назвати дуже скромним. Загалом у Білорусі зараз налічується 35 297 ліфтів. Із них 3854 – вантажні, 855 – лікарняні ліфти, решта – пасажирські. Проте виробництво й експорт нарощуються з року в рік. Дані про обсяги виробництва ліфтів представлені в табл. 9.

Таблиця 9

Виробництво ліфтів у 2000–2010 роках у Білорусії [7, с. 174]

Найменування продукції	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ліфти, шт.	1908	4587	6300	7000	8824	8269	8441

Активно працює програма з оновлення ліфтового парку країни. Щороку за рахунок держави здійснюється заміна ліфтів, що відпрацювали 25–30 років. Якщо в 2007 році було замінено 460 ліфтів, у 2008 – 728, у 2009 – 870 ліфтів, то у 2010 році було встановлено майже 1000 нових ліфтів. До 2015 року планується повністю вирішити проблему застарілих ліфтів країни. Виробничих потужностей вистачає не тільки на покриття внутрішніх потреб, а й на активну експортну політику. Починаючи з 2000 року аж до 2008 року обсяг виробництва ліфтів щорічно збільшу-

вався. У 2009 році спостерігався спад, пов'язаний зі світовою рецесією. Більша частина білоруських ліфтів призначається для експорту, тому спад виробництва є закономірним. Але 2010 рік знову продемонстрував позитивну динаміку, а за попередніми оцінками, у 2011 році виробництво мало незначно перевищити показники 2008 року. Показники експорту країни змінювалися приблизно за таким самим сценарієм. Аж до 2008 року щорічно збільшувався експорт, у 2009 році спостерігався спад. Детальні дані представлені в табл. 10.

Таблиця 10

Обсяг білоруського експорту ліфтів [5]

№	Країна імпортер	Обсяг експорту в 2006 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2007 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2008 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2010 році, тис. \$
	Всього	62306	89353	112313	79952	89430
1	Росія	42978	61159	83926	66055	72459
2	Україна	12206	18239	20527	6632	9019
3	Казахстан	4518	6122	4796	3991	4850
4	Литва	0	20	814	924	1304
5	Грузія	65	315	141	146	617
6	Молдова	687	851	417	144	279
7	Киргизія	53	351	343	981	272
8	Азербайджан	1488	1752	157	785	222
9	Монголія	0	0	269	41	179
10	Латвія	103	187	182	39	129
11	Вірменія	0	93	612	49	98

Головними партнерами для білоруських виробників ліфтів є Росія, Україна, Казахстан. Після рекордного 2008 року, коли продажі перевищили 112 мільйонів доларів, наступив кризовий 2009 рік, зниження будівництва в Росії та Україні призвело до відчутного скорочення попиту на білоруські ліфти. Але вже в 2010 році експорт збільшився, а 2011 рік має ще більше наблизитися до показників 2008 року. За результатами

2010 року Білорусія посідає 14 місце у світі за обсягами експорту ліфтів, у загальному обсязі експорту її продукція займає 2,17%.

На ринку лебідок особливої активності Білорусь не проявляє. Обсяги експорту дуже скромні, у 2010 році було придбано різних лебідок на суму 4,5 мільйона доларів. Дані про обсяги імпорту в Білорусію різних лебідок і талів представлені в табл. 11 і табл. 12.

Таблиця 11

Країни-експортери лебідок з електричним двигуном (код ТН ВЭД 842531) на ринок Білорусії [8]

№	Країна експортер	Обсяг імпорту в 2006 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2007 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2008 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2010 році, тис. \$
	Всього	724	2269	2079	2210	1832
1	Росія	537	330	573	350	738
2	Німеччина	28	1706	820	197	506
3	Чехія	0	0	0	8	202
4	Сполучені Штати Америки	9	29	132	344	193
5	Україна	131	45	397	204	121
6	Китай	11	9	68	50	38
7	Франція	0	29	0	0	9
8	Нідерланди	6	0	14	0	8
9	Іспанія	0	0	0	26	5

Таблиця 12

Країни-експортери лебідок з електричним двигуном (код ТН ВЭД 842539) на ринок Білорусії [8]

№	Країна експортер	Обсяг імпорту в 2006 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2007 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2008 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2010 році, тис. \$
	Всього	2468	722	1818	1035	2688
1	Словенія	73	346	574	300	988
2	Росія	810	202	414	111	827
3	Франція	0	6	23	56	339
4	Німеччина	1319	44	241	297	211
5	Китай	99	48	175	120	157
6	Італія	122	11	44	25	79
7	Естонія	3	25	5	14	40
8	Туреччина	20	0	0	0	15
9	Нідерланди	0	0	0	6	8
10	Сполучені Штати Америки	0	0	10	25	7

Основними постачальниками різних лебідок на територію Білорусії є Росія, Німеччина, Словенія. Білорусь є одним із найбільших світових експортерів ліфтів. Виходячи з даних 2008 року можна зробити висновок, що на сьогоднішній виробничий потенціал повністю не використовується. Є передумови до того, що виробництво та продаж білоруських ліфтів будуть збільшуватися й надалі. Щоб забезпечити цю сферу промисловості, доцільно здійснити диференціацію покупців. Поки більше 80% експорту припадає на ринок Росії галузь перебуває в зоні ризику. Необхідно зменшувати залежність від одного покупця. Більш активно шукати виходи на європейський ринок. З таблиць видно, що білоруські ліфти поставляються в багато країн СНД. Необхідно й далі працювати в цьому напрямку, нарощувати обсяги продажів у цих країнах, знижувати ризики залежності від одного великого покупця. Як продавець лебідок, Білорусія практично не виступає на світовому ринку, вся вироблена продукція

використовується всередині країни. Як покупець – виявляє себе дуже слабо. У 2010 році на країну припадає 0,16% світового імпорту лебідок з електричним двигуном (код ТН ЗЕД 842531) і 0,25% світового імпорту інших лебідок (код ТН ЗЕД 842539).

Україні на рік потрібно чотири тисячі нових ліфтів. Та якщо врахувати по необхідність заміни старих ліфтів у житловому господарстві, то стає зрозумілим, що цифра могла б бути набагато більшою. Усього на території України зареєстровано понад 92 тисячі ліфтів, майже 42 тисячі з них повністю відпрацювали ресурс. За нормальних темпів заміни ліфтів в уже наявних будинках і з урахуванням нинішнього рівня будівництва нового житла в країні потенційно може знадобитися 8–10 тисяч нових ліфтів на рік. У грошовому еквіваленті потенційний обсяг ринку ліфтів України оцінюють у 60–70 мільйонів доларів на рік. Обсяг внутрішнього виробництва представлений у табл. 13.

Таблиця 13

Щорічний обсяг виробництва ліфтів [9, с. 271]

Найменування продукції	Обсяг виробництва за рік, шт.				
	2007	2008	2009	2010	2011
Ліфти, шт.	1253	1828	692	825	1076

Обсяги внутрішнього виробництва поки не покривають потреб, хоча потенційно місцеві виробники здатні повністю забезпечити ринок ліфтами.

Крім ліфтів, підприємства Україна випускають інше підйомно-транспортне обладнання. Дані про виробництво лебідок і талів представлені в табл. 14.

Таблиця 14

Щорічний обсяг виробництва лебідок [10, с. 74]

Найменування продукції	Обсяг виробництва за рік, шт.				
	2007	2008	2009	2010	2011
Тали з електричним приводом	878	648	109	251	122
Лебідки, що забезпечують підймання та опускання клітей або скіпів до шахт, лебідки спеціального призначення для робіт під землею, інші лебідки.	1859	1744	1080	802	1399

Для задоволення внутрішніх потреб у ліфтах Україна вдається до імпорту. Обсяг українського імпорту у світовому масштабі незначний. За результатами 2010 року Україна посідає 44 місце серед країн-імпортерів ліфтів – було ввезено ліфтів на суму 24,5 мільйона доларів США (0,61% світового імпорту). Але для внутрішнього ринку Україні це відчутна сума. Обсяг імпорту по країнах-постачальниках відображений у табл. 15.

Крім експорту ліфтів, Україна також займається продажем даного виду товарів за кордон. Дані про експорт ліфтів, вироблених на українських підприємствах, представлені в табл. 16.

У 2010 році було продано за кордон ліфтів на більш як 4,2 мільйона доларів США. Основні імпортери українських ліфтів – Росія, Естонія та Азербайджан. На ринку лебідок Україна як активно продає, так і активно купує. Таблиці відображають експорт та імпорт різних видів лебідок (табл. 17. – табл. 20. – сортування здійснено на основі показників 2010 року).

Основними продавцями цього виду лебідок є Румунія та Іспанія, найбільше купують українські лебідки в Росії та

Азербайджані. Торговий баланс негативний, на жаль, поки купується більше, ніж продається.

Головними експортерами в 2010 році були Польща та Китай, основна частина імпорту припала на Кіпр. У цій групі лебідок так само спостерігається негативний торговий баланс.

ВИСНОВКИ

На даний момент Україна веде активну торгівлю на міжнародному ринку, не використовуючи свій виробничий потенціал, експортує ліфти та інше підйомно-транспортне обладнання з-за кордону. За умови максимального ефективного використання наявних виробничих потужностей Україна зможе відмовитися від експорту та збільшити імпорт продукції на міжнародний ринок.

Література:

1. Райко Д. Результати маркетингових досліджень щодо доцільності формування департаменту маркетингу на підприємстві

Обсяги імпорту ліфтів в Україну [5]

№	Країна експортер	Обсяг імпорту, тис. \$				
		2007	2008	2009	2010	2011
	Всього	48833	64496	25883	24520	28893
1	Білорусь	18239	20527	6632	9019	*
2	Німеччина	5155	11277	3683	3522	1347
3	Франція	6817	8516	6056	2855	3129
4	Австрія	252	472	0	2117	5387
5	Італія	1681	3211	2364	1446	1993
6	Греція	307	2984	1503	1321	4135
7	Китай	976	2252	388	1153	2210
8	Південна Корея	0	114	481	543	1537
9	Словенія	715	231	617	447	215
10	Болгарія	1635	2250	394	386	777

*На даний момент дані про експорт Білорусі в Україну не представлені.

Таблиця 16

Країни, які імпортують українські ліфти [8]

№	Країна імпортер	Обсяг експорту в 2006 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2007 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2008 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2010 році, тис. \$
	Всього	9999	6190	7699	4909	4210
1	Росія	7944	3461	5379	44	2014
2	Естонія	0	0	0	0	580
3	Азербайджан	383	1322	1199	0	357
4	Німеччина	0	0	55	0	268
5	Молдова	28	269	172	0	183
6	Бельгія	0	0	0	0	140
7	Данія	0	0	0	0	124
8	Кіпр	0	0	0	0	101
9	Вірменія	0	0	30	92	93
10	Білорусь	0	6	0	21	73

Таблиця 17

Обсяг імпорту в Україну лебідок (код ТН ВЭД 842531) [5]

№	Країна експортер	Обсяг імпорту в 2006 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2007 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2008 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2010 році, тис. \$
	Всього	5367	6374	8042	5800	3497
1	Румунія	17	91	45	1579	1186
2	Іспанія	1806	2519	3391	791	1021
3	Росія	2629	2210	1038	969	379
4	Китай	74	232	827	171	328
5	Італія	44	162	453	208	312

Таблиця 18

Обсяг експорту українських лебідок [5]

№	Країна імпортер	Обсяг експорту в 2006 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2007 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2008 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2010 році, тис. \$
	Всього	913	560	1467	1465	1967
1	Росія	461	288	552	326	971
2	Азербайджан	11	7	27	6	280
3	Польща	24	1	8	39	280
4	Казахстан	23	0	33	321	224
5	Білорусь	142	152	211	163	78

Таблиця 19

Обсяг імпорту в Україну лебідок (код ТН ВЭД 842539) [5]

№	Країна експортер	Обсяг імпорту в 2006 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2007 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2008 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг імпорту в 2010 році, тис. \$
	Всього	855	2220	3313	1597	3249
1	Польща	6	1	647	4	1803
2	Китай	84	182	397	39	344
3	Румунія	0	15	0	565	325
4	Білорусь	222	892	716	162	294
5	Словенія	0	87	130	27	119

Обсяг експорту українських лебідок (код ТН ВЭД 842539) [5]

№	Країна імпортер	Обсяг експорту в 2006 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2007 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2008 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2009 році, тис. \$	Обсяг експорту в 2010 році, тис. \$
	Всього	322	994	674	175	1050
1	Кіпр	0	0	0	0	923
2	Росія	63	59	324	106	48
3	Ірак	0	0	0	2	24
4	Латвія	0	0	0	1	13
5	Молдова	0	0	3	7	6

ствах машинобудівної галузі Харківського регіону / Д. Райко // Маркетинг в Україні № 2 (71), березень–квітень 2011. – С. 58–64.

2. Подольчак Н.І. Маркетингове дослідження попиту машинобудівних підприємств на лізингові послуги / Н.І. Подольчак // Логістика. – Л.: Вид-во Нац. ун-ту «Львів. Політехніка», 2008. – С. 206–213.

3. Андрушкевич З.М. Маркетингові дослідження рівня маркетингового та логістичного забезпечення функціонування машинобудівних підприємств Хмельницької області / З.М. Андрушкевич // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 2. – С. 105–113.

4. <http://www.kone.com/corporate/en/Investors/Businessenvironment/Pages/default.aspx>

5. <http://www.trademap.org>

6. <http://www.gks.ru>

7. И.С. Кангро, О.А. Довнар, А.С. Снетков, Л.М. Селиванова, Н.А. Бадей, С.И. Якутина Промышленность республики Беларусь: Статистический сборник. – Минск, 2011. – С. 273.

8. <http://comtrade.un.org/>

9. Державна служба статистики України «Промисловість України у 2007–2010 роках»: Статистичний збірник. – Київ, 2011 – С.307.

10. Державна служба статистики України «Статистичний бюлетень виробництва промислової продукції за видами в Україні за січень–грудень 2011 року». – Київ, 2012. – С. 138.

КОНСУЛЬТАЦІЇ

**ЯКИМ ЧИНОМ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ
ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ,
ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ НЕЗАЛЕЖНОЮ АДВОКАТСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**

Роз’яснення надається відповідно до Узагальнюючої податкової консультації, затвердженої Наказом Державної податкової служби України від 24.12.2012 № 1185.

Відповідно до п. 14.1.226 Податкового кодексу незалежна професійна діяльність це участь фізичної особи у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або викладацькій діяльності, діяльність лікарів, приватних нотаріусів, адвокатів, аудиторів, бухгалтерів, оцінщиків, інженерів чи архітекторів, особи, зайнятої релігійною (місіонерською) діяльністю, іншою подібною діяльністю за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою підприємцем та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб.

Отже, фізична особа, яка здійснює незалежну адвокатську діяльність, не може бути підприємцем у межах такої адвокатської діяльності. При цьому чинним законодавством не заборонено фізичній особі, яка здійснює незалежну адвокатську діяльність, бути підприємцем та здійснювати іншу підприємницьку діяльність, не заборонену законом.

До витрат адвоката, які враховуються при обчислення сукупного чистого доходу, можуть бути віднесені, зокрема:

- орендна плата за користування приміщенням, яке є робочим місцем адвоката;
- технічне забезпечення діяльності робочого місця адвоката та його обслуговування (охоронна та пожежна

сигналізація, вогнестійкий сейф, інформаційна вивіска, металеві двері або металеві ролети);

- обслуговування технічного обладнання (комп’ютери, у тому числі їх програмне забезпечення, принтери, сканер, ксерокс, факс, телефон тощо);

- витрати на виготовлення печаток та штампів, а також їх заміну;

- сплата щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації адвокатського самоврядування;

- відкриття рахунків у банках та їх розрахунково-касове обслуговування (депозитні рахунки);

- оплата праці та обов’язкові нарахування на фонд оплати праці помічників;

- проходження підвищення кваліфікації адвокатом;

- витрати на збирання доказів, отримання висновків спеціалістів;

- витрати на користування електронною базою законодавства;

- придбання канцелярського приладдя;

- сплата адвокатами внесків до Пенсійного фонду України, та фондів загальнообов’язкового державного соціального страхування;

- поштові та кур’єрські послуги тощо.

Анна Туманян

Юристконсульт ТОВ "ІКГ"Проект-А"
ao.tumanyan@gmail.com